

آیا هنر می‌تواند جامعه را دگرگون کند؟

حسام محبوب: آیا هنر واقعا این توانایی را دارد که جامعه را تغییر دهد؟ بسیاری درباره این پرسش تأمل کرده‌اند و هستند کسانی که هنوز در پی پاسخی به این پرسش‌اند. اما پاسخ‌ها به این پرسش در بین هنرمندان، منتقدان و علاقه‌مندان هنر متفاوت و گاه متضاد بوده است. بر اساس یکی از تعاریف هنر، هنر شکلی از ابزار درونیات هنرمند است و به هنرمند امکان می‌دهد تا افکارش را به شکلی بصری به بیننده منتقل کند و همین موضوع ما را به این حقیقت سوق می‌دهد که هنر بسیار بیشتر از چیزی که می‌پنداریم، با زندگی هرروزه ما

هنر انسان را آگاه‌تر می‌سازد

گروهی از هنرمندان از هنر استفاده می‌کنند تا بیننده را آگاه کنند و به او نشان دهند که چه چیزهایی دور و برش در حال وقوع است. تقریبا تمامی مسائلی که ذهن انسان را درگیر کرده‌اند، مورد توجه هنرمندان قرار گرفته‌اند و هنر درست آن زمان واقعییتی را بر ما عیان می‌کند که ما تصمیم گرفته‌ایم بر آن واقعیت چشم بندیم یا عامدانه از دیدنش سرباز زده‌ایم. در چنین لحظاتی است که هنر چشم ما را بر واقعیت‌ها باز می‌کند؛ لحظاتی که انسان‌ها برای بهبود شرایط زندگی‌شان به دشواری تلاش می‌کنند؛ نمایش فقر بزرگان، تصویرکردن انسان‌هایی که در اضطراب و نگرانی زندگی می‌کنند، جلوه‌هایی از بی‌ثباتی سیاسی و... همگی داستان‌هایی هستند که به زبان هنر روایت شده و می‌شوند. تعهد اجتماعی هنرمند معمولا از طریق تصویرکردن چنین لحظاتی است که به دیگران نشان داده می‌شود. چنین هنری است که خشونت زندگی را بر ما برملا کرده و در مواردی این چنین هنر واقعیت را این‌گونه بر ما آشکار می‌کند.

هنر شجاعت را تشویق می‌کند

تردیدی نیست که هنر به اشکال مختلف تجربه‌ای نو را پیش‌روی بیننده می‌گذارد. هنر همچنین می‌تواند بیننده را تشویق کند تا به ورای آنچه می‌بیند، فکر کند. در این مورد لزوما درباره نقاشی صحبت نمی‌کنیم؛ بسیاری از اشکال دیگر هنر، مانند موسیقی، نمایش یا فیلم می‌توانند مردم را به دیدن تصویری جدید از جهان اطراف‌شان تشویق کنند و منظری جدید را پیش‌روی‌شان قرار دهد. همین نظرگاه‌های جدید است که به آنها امکان می‌دهد تا با امید به دور و برشان نگاه کنند. همچنین تماشاگر با تماشای این قبیل آثار می‌فهمد که چیزهای مختلف، معانی مختلف دارند؛ این معانی دیگر را احساس کرده و تفاوت‌ها را می‌پذیرد. هنر بیننده را تشویق می‌کند تا فراتر از دایره محدودی را که می‌شاهد، ببیند و با طرز فکرهای متفاوت یا نگاه‌های ناآشنا، آشنا شود.

هنر تأثیرگذار است

هنر تنها بیانگر درونی‌ترین امیال و خواسته‌های هنرمند نیست بلکه درعین‌حال یک منبع مهم و تأثیرگذار

برای تماشاگران هم هست. هر اثر هنری که به موضوعی اجتماعی می‌پردازد این توانایی را دارد تا بیننده را تحت‌تأثیر قرار داده و او را به فکر وادارد و از این طریق بیننده تلاش می‌کند تا به پیروی از آن فکر، عمل هم بکند. هنر گاه به مهم‌ترین منبع الهام تبدیل شده و بسیاری را به حرکت واداشته تا حتی برای تغییر جهان گام بردارند. هر اثر هنری که به اندازه کافی قدرتمند بوده و نگاهش به سوی بهبود وضعیت اجتماعی باشد، می‌تواند بسیاری را تشویق کند تا به پا خیزند و برای بهبود جهان اطراف‌شان اقدام کنند.

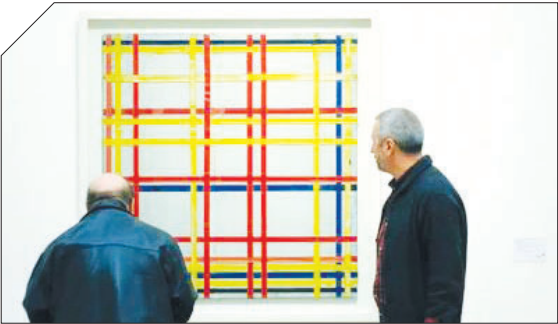
هنر محرک تغییر است

تردیدی نیست که هنر ذهن را فعال می‌کند. اگر این‌گونه نبود شاهد این همه بحث و مباحث انتقادی در طول تاریخ نبودیم. هنر در طول تاریخ بسیاری از مسائل نظری و مهم مانند اخلاق، فرهنگ، آگاهی و سیاست را به چالش کشیده و همچنین بسیاری از آثار هنری فعالیت‌های اجتماعی را آغاز کرده‌اند. به‌خصوص امروزه که بسیاری از هنرمندان خود فعال اجتماعی هم هستند. بسیاری از بینندگان آثار هنری که با دیدگاه‌های این هنرمندان فعال هم‌ظرنند، تحت‌تأثیر آثارشان قرار گرفته، دست در دست هم می‌دهند تا تغییر را ممکن کنند. هرچند کمتر پیش می‌آید که خود هنرمندان توانایی داشته باشند جامعه را تغییر دهند اما می‌توانند صدای آنهایی را در تلاش برای تغییر جامعه و بهبود شرایط هستند، بازتاب دهند و از این منظر در تغییرات اجتماعی اثرگذار باشند.

نتیجه

پس تردیدی نیست که هنر می‌تواند جامعه را دگرگون کند. این دگرگونی ممکن است مستقیم یا غیرمستقیم باشد اما وقتی وضعیت بهبود یافته است که می‌فهمیم هیچ ابزاری قوی‌تر از انواع شاخه‌های هنری (موسیقی، نمایش یا نقاشی) در اختیار نداشتیم که این‌چنین فعالان اجتماعی را به تغییر تشویق کرده باشد و در تغییر افکار کهنه نقش ایفا کند. هنر نمی‌تواند به مردم نشان دهد که مشکل چیست و از کجا نشئت می‌گیرد ولی می‌تواند آنها را فراخواند تا نسبت به جامعه خود آگاه‌تر و مسئول‌تر باشند و برای بهبود آنچه ناکارآمد به نظر می‌رسد، اقدام کنند.

داده خواهد شد. مایر بوزر در این باره گفت: «نوارچسب‌ها در حال حاضر به شدت شل شده و به یک نخ آویزانند. اگر الان بخواهید تابلو را وارونه کنید، نیروی گرانش آنها را به سمت دیگری خواهد کشید و احتمال کنده‌شدن آنها وجود دارد».

در عشق بدشانس بود

بتهوون در ابتدا عاشق یک کنتس جوان به نام جولِی Julie (Giulietta) Guicciardi بود در سالان ۱۸۰۱ شد؛ اما نتوانست با او ازدواج کند؛ چراکه نجیب‌زاده نبود. قطعه معروف سونات پیانوی او به نام Piano Sonata No. 14, Moonlight برای او نوشته شده است. این آهنگ‌ساز چند سال بعد هم عاشق کنتس دیگری به نام Josephine Brunswick شد که از سال ۱۷۹۹ آموزش موسیقی به او را شروع کرده بود. آنها نامه‌های عاشقانه زیادی برای هم ارسال کرده بودند که تا ۱۵ تا از آنها که از سوی بتهوون نوشته شده بود، باقی مانده است تا زمانی که خانواده کنتس آنها را برای خاتمه‌دادن به رابطه تحت فشار گذاشتند.

علت ناشنا شدن بتهوون مشخص نیست

مشکلات شنوایی بتهوون از ۲۶سالگی او آغاز شد و در دهه آخر زندگی شنوایی او به طور کامل از بین رفته بود. البته تئوری‌های مختلفی درباره ران علت این امر وجود دارد که محکم‌ترین آن تیغوس یا آلزهای است که در دوران کودکی به آن مبتلا شد.

لحظه مرگ او با توفان و در عویروق همراه بود

بتهوون ۲۶ مارس ۱۸۲۷ بعد از تحمل یک دوره طولانی بیماری درگذشت. دوست بتهوون لحظه درگذشت بتهوون را با سمفونی‌های او که صداهای ناگهانی آنها مانند کوبیدن بر در سرنوشت می‌ماند، مقایسه کرده است. اینکه دقیقا آخرین کلمات بتهوون چه بوده است، مشخص نیست که البته دوستانش و بیوگراف‌ها نسخه‌های متفاوتی از آخرین کلمات زندگی او را جمع‌آوری کرده‌اند که شامل «حیف، حیف... بسیار دیر»، «دست بزیند دوستان من، کم‌دی به پایان رسید»، «در بهشت خواهم شنید» بوده است.

منبع: **سایت سمفونی سیاتل**

اخبار برگزیده

گرمیاداشت زنده یاد قیصر امین‌پور

شعر خوانی به یاد شاعر آیینی

به مناسبت گرمیاداشت زنده‌یاد قیصر امین‌پور کارگاه و نمایشگاه خوش‌نویسی (۱۱ تا ۱۳ آبان) ساعت ۱۷ تا ۲۱ در کتابخانه شهید رجایی اهواز با حضور استاد رضا زده‌وار برگزار می‌شود. این رویداد به همت حوزه هنری خوزستان و با همکاری اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی و نهاد کتابخانه‌های عمومی استان برگزار می‌شود و بخش مستند و شعرخوانی با حضور شاعران برجسته استان از جمله برنامه‌های

جنبی آن است. قیصر امین‌پور از زمره شاعرانی بود که از همان آغاز فعالیت‌های

حوزه هنری به جمع گروه شعر این حوزه پیوست و همگام با سایر شاعران حوزه

هنری در شب‌های شعر برگزارشده به شعرخوانی پرداخت. او عضو شورای شعر

و ادبیات حوزه بود و در تشکیل جلسات شعرخوانی و نقد و بررسی شعر و تشویق

و ترغیب شاعران جوان انقلاب نقش مؤثر و ارزنده‌ای داشت. او به تدریس زبان

و ادبیات فارسی در دانشگاه اشتغال داشت. از دیگر آثار قیصر امین‌پور، می‌توان

به مجموعه شعر «آینه‌های ناگهان»، «گل‌ها همه آفتابگردان‌اند» و «دستور زبان

عشق» اشاره کرد. «دستور زبان عشق» آخرین دفتر شعر قیصر امین‌پور که کمتر از

یک ماه به چاپ دوم رسید. قیصر امین‌پور متولد شهرستان گتوند در هشتم آبان سال

۱۳۸۶ درگذشت و در زادگاهش به خاک سپرده شد.

وودمن از نخستین سرامیست‌های حرفه‌ای معاصر

نگاهی جدید به یک هنرمند پیشگام سرامیک در نیویورک

بتی وودمن به عنوان هنرمندی شناخته می‌شد که مرزها را در دنیای هنر جابه‌جا کرد. او را یکی از اولین سرامیست‌هایی می‌دانند که نابت‌کرد سرامیک می‌تواند در ردیف عالی‌ترین هنرها باشد و آن را از صنایع دستی به هنرهای زیبا منتقل کرد. وودمن سخت کار کرد تا بر مردان در دنیای هنر برابری کند. او همیشه از اینکه مردان هنرمند بیشتر مورد تقدیر قرار می‌گرفتند و قیمت‌های بالاتری برای کارشان در نظر گرفته می‌شد، شکایت داشت. نمایشگاهی از آثار وودمن سال ۲۰۰۶ در موزه هنر متروپولیتن در شهر نیویورک برگزار شد و این اولین باری بود که موزه برای یک هنرمند زن زنده نمایشگاه مرور آثار برگزار کرد و همچنین اولین نمایش انفرادی برای یک سفالگر زنده بود. اکنون، خانم وودمن نمایش جدیدی در گالری دیوید کاردانسنکی در شهر نیویورک از ۲۹ اکتبر تا ۱۷ دسامبر خواهد داشت. این نمایشگاه که «بتی وودمن: مکالمات در ساحل، آثار دهه ۱۹۹۰» نام دارد، اثر را نمایش می‌دهد که مربوط به دوره‌ای تعیین‌کننده و سرنوشت‌ساز در پیشرفت خانم وودمن به عنوان یک هنرمند مخالف زائر است. این گالری نماینده وودمن قبل از مرگش در سال ۲۰۱۸ بود. در بیانیه نمایشگاه آمده است: «به‌عنوان تصویری از کارهای وودمن در دهه ۱۹۹۰، این نمایشگاه انواع مختلفی از کارهای او را ترکیب می‌کند تا به بینندگان احساسی از مکالمه مداومی که وودمن با خودش درمورد توانایی هنر مبتنی بر سرامیک داشت، بدهد. ترکیب ایده‌های مدرنیستی و پست‌مدرنیستی درمورد نقاشی و مجسمه‌سازی.» محور اصلی این نمایش «مکالمات در ساحل» است، یک چیدمان که در سال ۱۹۹۴ ساخته شد و سال ۱۹۹۶ در هلند، پرتغال، فرانسه و بلژیک به نمایش درآمد، اما پس از آن به نمایش گذاشته نشده است. لیساک کلور، مدیر اجرایی بنیاد وودمن، که در خانه و استودیوی سابق وودمنز در منهتن مستقر است، گفت این بنیاد به شدت احساس می‌کند که چیدمان «مکالمات در ساحل» باید نقطه عطف نمایشگاه باشد. او «مکالمات در ساحل» را یک قطعه مهم نامید که جاه‌طلبی و خلاقیت وودمن را تجسم می‌بخشد و کارهای بعدی او را پیش‌بینی می‌کرد. وودمن یک سفالگر کاربردی بود که اقلام قابل استفاده‌ای مانند فنجان، نعلبکی و کاسه می‌ساخت اما در دهه‌های ۱۹۷۰ و ۱۹۸۰ شروع به جابه‌جایی مرزهای اشیای خانگی کرد. او از محدودیت‌های رسانه خود عبور کرد و می‌خواست خاک رس فراتر از هزاره‌ها پیش برود، او تلاش کرد سرامیک را هیبرید کرده و آن را با مجسمه‌سازی و نقاشی ترکیب کند. وودمن زنی بود که محدودیت‌ها را نمی‌پذیرفت و «نه» را به عنوان پاسخ قبول نمی‌کرد.

«فاجعه سفید» اندی وار هول به ساتییز می‌رود

اثری از اندی وار‌هول ماه آینده راهی حراجی می‌شود و انتظار می‌رود ۸۰ میلیون دلار فروخته شود. تابلوی سیکل اسکرین‌اندی وار‌هول با عنوان «فاجعه سفید» که سالان ۱۹۶۳ به وجود آمده و برخورد یک خودروی سفید را ۱۹ بار نمایش می‌دهد، در حراج ساتییز ارائه می‌شود. این تابلو از مجموعه «مرگ و فاجعه» وار‌هول در دهه ۱۹۶۰ که ۱۵ سال است در معرض دید عموم قرار نگرفته، ماه آینده راهی حراجی می‌شود و انتظار می‌رود ۸۰ میلیون دلار یا بیشتر فروخته شود. هرچند این رقم نصف یکی از آثار معروف‌تر او، یعنی کلوزآپ صورت مرلین مونرو که با قیمتی حدود ۱۹۵ میلیون دلار در حراج کریستیز فروش رفت هم نخواهد بود. کارشناسان می‌گویند این تابلوی ابریشم عظیم، با ارتفاع ۱۲ فوت در عرض شش فوت، از شیفتگی وار‌هول به مرگ و مذهبش الهام گرفته است. او به‌عنوان یک کاتولیک معتقد به کلیسا می‌رفت و آداب مذهبی را بارها انجام می‌داد و همه اینها در شیوه کار او که تصاویر بار‌ها و بار‌ها تکرار می‌شود، منعکس شده است. «فاجعه سفید» دارای تصاویر مکرر یک وسیله نقلیه تصادف‌کرده است که در اثر دیگری از وار‌هول با عنوان «تصادف ماشین نقره‌ای ۲ (فاجعه مضاعف)» نیز دیده می‌شود. این تابلو در سال ۲۰۱۳ به قیمت ۱۰۵ میلیون دلار در یک حراجی فروخته شد. ساتییز درباره این اثر نوشته است: «بزرگ‌ترین اثر تصادف ایست‌وچهارمین مسابقه بین‌المللی نقاشی «نوازاگورا» کشور بلغارستان در سال ۲۰۲۲ با موضوع آزاد برگزار شد و از بین سه‌هزارو ۲۱۷ اثر از ۳۲ کشور هفت نفر

شرق؛ هفت عضو مراکز فرهنگی و هنری کانون پرورش فکری موفق به کسب دیپلم افتخار از بیست‌وچهارمین مسابقه بین‌المللی نقاشی «نوازاگورا» کشور بلغارستان شدند. به گزارش اداره کل روابطعمومی و امور بین‌الملل کانون، بیست‌وچهارمین مسابقه بین‌المللی نقاشی «نوازاگورا» کشور بلغارستان در سال ۲۰۲۲ با موضوع آزاد برگزار شد و از بین سه‌هزارو ۲۱۷ اثر از ۳۲ کشور هفت نفر

از اعضای مراکز فرهنگی و هنری کانون پرورش فکری موفق به کسب دیپلم افتخار از این دوره از مسابقات شدند. اسامی برگزیدگان این مسابقه عبارت‌اند از: پرنیا محمدی ۸ساله از مرکز چوپار کانون استان کرمان، نازنین‌زهر خاطری ۱۰ساله از مرکز شماره ۱ کانون مهاباد استان آذربایجان غربی، النامید ۱۴ساله از مرکز شماره ۱ کانون اردبیل، فاطیما سلگی ۹ساله از مرکز کانون نهاوند استان